

รธน. มาตรา ๓๒ และมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

พ.ร.บ. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๘๔

ข้อเท็จจริงตามคำร้องศาลจังหวัดอุบลราชธานีเห็นว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๔ ที่กำหนดให้กรรมการสาขาพรรคการเมืองซึ่งไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องรับโทษเป็นการกำหนดให้บุคคลต้องรับผิดโดยไม่ปรากฏการกระทำ ความผิดที่ชัดเจน โดยเป็นการลงโทษบุคคลจากข้อสันนิษฐานของกฎหมายโดยเด็ดขาด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ บัญญัติให้ในคดีอาญาการกระทำจะเป็นความผิดต่อเมื่อมีกฎหมายในขณะกระทำบัญญัติว่าเป็นความผิดและบุคคลต้องรับโทษต่อเมื่อมีกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะกระทำบัญญัติให้ต้องรับโทษ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๓ กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับพรรคการเมืองตามที่กฎหมายกำหนดเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง และการเปลี่ยนแปลงจะสมบูรณ์เมื่อได้รับแจ้งการตอบรับจากนายทะเบียน มาตรา ๔๒ กำหนดให้กรรมการสาขาพรรคการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง และมาตรา ๘๔ กำหนดให้กรรมการสาขาพรรคการเมืองที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องถูกลงโทษปรับ จึงเป็นบทบัญญัติที่กำหนดชัดเจน โดยมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๒ บัญญัติวันเริ่มต้นนับระยะเวลาสามสิบวันในการยื่นบัญชี ฯ กรณีพ้นตำแหน่งไปแล้ว มิใช่กรณีขณะกระทำความผิดไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้แต่อย่างใด จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒

ย่อโดย นายธวัชชัย จันทิ
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นางวรรณรัตน์ เกษมสันต์ ณ อยุธยา
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๔

นางสาวณิชภา ภูมินายก
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

นายมนตรี กนกวาริ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ